

תוכן עניינים

2.....	טיוטת תקנות
2.....	א. שם התקנות המוצעות
2.....	ב. מטרת התקנות המוצעות והצורך בהן
5.....	ג. להלן נוסח טיוטת התקנות המוצעות:
טיטת תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה) (תיקון מס' 2), התשפ"ד-2024.....	5.....
15.....	דברי הסבר

טיוטת תקנות

א. שם התקנות המוצעות

תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה) (תיקון מס' 2), התשפ"ד-2024

ב. מטרת התקנות המוצעות והצורך בהן

לנוכח מתקפת הטרור הרצחני שהתרחשה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), הכריז שר הביטחון באותו היום על מצב מיוחד בעורף, מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ב)(1) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. כמו כן, הוכרז בצבא הגנה לישראל על מבצע "חרבות ברזל", וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה.

במסגרת מאמצי הממשלה לסייע לעסקים בהתמודדות עם הפגיעה בפעילות הכלכלית הסדירה שלהם בעקבות פעולות הלחימה הממושכות במסגרת מלחמת "חרבות ברזל", נחקק חוק התכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 (להלן – **חוק הסיוע**). במסגרת החוק תוקן חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961 (להלן – **חוק מס רכוש**), ונוסף בו פרק שמיני 1, אשר קובע מתווה פיצוי לעסקים קטנים ובינוניים להשתתפות בהוצאותיהם הקבועות ובחלק מהוצאות השכר שלהם. הפיצוי לפי הפרק האמור ניתן בשל נזקים שאירעו בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום י"ז בכסלו התשפ"ד (30 בנובמבר 2023).

לאור הימשכות מלחמת "חרבות ברזל" ובשים לב להמשך הפגיעה, הועברה לוועדת הכספים טיוטת תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (הארכת התקופה הקובעת), התשפ"ד-2023 (להלן – **תקנות הארכת התקופה הקובעת**), אשר בהן הוצע להאריך את התקופה בה ניתן פיצוי לעסקים בכל הארץ עד לסוף חודש דצמבר 2023. בהתאם לסעיף ההסמכה בחוק מס רכוש, באם יותקנו תקנות הארכת ההוראה הקובעת, אזי תינתן פעימה אחת של פיצוי בשל נזקים שאירעו בתקופה של נובמבר ודצמבר יחדיו, והבחינה של הפגיעה תהיה בהתאם לשיעור ירידת מחזור העסקאות הכולל בשתי החודשים האמורים. באופן זה יתאפשר לבחון את הפגיעה הכלכלית הכוללת שאירעה בשל תקופת הלחימה של החודשיים האמורים, בדומה לאופן הבחינה שבאירועים אחרים, וכן לא תיעשה הבחינה בין עוסקים המדווחים למס ערך מוסף באופן חד חודשי ובין עוסקים המדווחים באופן דו חודשי. בנוסף למתווה הפיצוי שנקבע לעסקים בכל הארץ לפי חוק התכנית לסיוע כלכלי, מכוח סמכותו של שר האוצר לפי סעיף 36 לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961, הותקנו תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה), התשפ"ד-2023 (להלן – **תקנות הוראת השעה**), בהן נקבע פיצוי מוגדל לאזורים שנפגעו מהלחימה באופן מיוחד וממושך (להלן – **האזור המיוחד**), בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום ט"ז בחשוון התשפ"ד (31 באוקטובר 2023), בשל נזקים שנגרמו לאזורים האמורים בתקופה זו.

אפיון האזור המיוחד, נעשה בהתייחס לאזורים במדינה אשר בהם הנחיות הצבא היו מחמירות יותר במהלך התקופה שעד יום 31 באוקטובר 2023, והגבלת הפעילות בהן הייתה לתקופה ארוכה וממושכת יותר בתקופה זו ביחס לאזורים אחרים, והכל בשים לב למועד תחילת האירועים.

בדרום, אזורים שנכללו באזור המיוחד הינם עוטף עזה, מערב הנגב, מרכז הנגב, מערב לכיש ולכיש, כפי שאלו

מוגדרים בהנחיות ההתגוננות של פיקוד העורף. אזורים אלה סומנו במפה בחודש אוקטובר בסימון הכתום, המסמן אזורים שבהם הפעילות המותרת מצומצמת, למחצית מהתקופה הקובעת לפחות. בצפון הארץ, נכללו באזור המיוחד ישובים באזור קו העימות ויישובים ברמת הגולן אשר ניתנו בהם הנחיות מיוחדות מטעם פיקוד צפון. הנחיות אלו, הגבילו את הפעילות הכלכלית ביישובי קו העימות ויישובי רמת הגולן במהלך התקופה האמורה, בצורה משמעותית מאוד ולתקופה ממושכת. כך, ביישובים אלה נקבעו במהלך התקופה איסורים ממושכים לקיום פעילות חינוכית ואיסור תנועת אוטובוסים להסעת תלמידים. בנוסף, היו מספר מצומצם של ישובים שלפי עמדת גורמי הביטחון התקיימו בהן נסיבות חריגות שהשפיעו על פגיעה במרקם החיים ופעילות באותם ישובים בשל המצב הביטחוני בהם ופעולות הצבא בסביבתם.

האזורים האמורים – היישובים באזור קו העימות ורמת הגולן בצפון, ואזור עוטף עזה, מערב הנגב, מרכז הנגב, מערב לכיש ולכיש, אשר היישובים הנמצאים בהם מנויים בתוספות לתקנות הוראת השעה, הוגדרו כאמור כ- "אזור המיוחד", ולגבי נזקים באזור זה ניתן פיצוי מוגדל לפי תקנות הוראת השעה ביחס לנזקים החודש אוקטובר.

ענה, בתקנות המוצעות, מוצע להאריך את התקופה שבשל נזקים בה יינתנו פיצויים באזור המיוחד עד סוף חודש נובמבר 2023.

כאמור, בתקנות הוראת השעה, קביעת האזור המיוחד נעשתה בהתאם להנחיות הרלוונטיות של גופי הביטחון שחלו לגבי יישובים באזור זה בתקופה שמיום 7 באוקטובר 2023 עד יום 31 באוקטובר 2023. לצורך קביעת האזור אשר ביישובים בו יינתן הפיצוי המוגדל בגין נזקים שאירעו בהם במהלך חודש נובמבר נעשתה בחינה נוספת, והוחלט להמשיך ולתת פיצוי מוגדל לעסקים ביישובים שבאזור המיוחד, כפי שהוגדר לעניין תקנות הוראת השעה.

לגבי היישובים באזור הצפון, כאמור בכל הקשור להגדרת אזור מיוחד בצפון הארץ בחודש אוקטובר 2023, אזורים שנכללו באזור המיוחד הינם יישובי קו העימות, גולן צפון וגולן דרום וכן יישובים נוספים בהם חלו הגבלות זהות על פי הדיווח שהועבר על ידי פיקוד צפון.

ביחס לאזורים אלו, מוצע לתת את הפיצוי המוגדל גם לגבי חודשים נובמבר ודצמבר, זאת מכיוון שעל פי העדכון שהועבר מפיקוד צפון ביחס לחודשים אלו עולה כי ההגבלות שחלו על היישובים בחודש אוקטובר, בהן שימוש בתשתיות אזרחיות, הגבלות תנועה ונוכחות כוחות צבא בשטח היישובים המשיכו לחול במהלך החודשים נובמבר ודצמבר על אותם היישובים. לפיכך, מוצע לקבוע שלעניין הפיצוי בשל חודשים אלה, תקופת הזכאות, תהיה התקופה של חודשים נובמבר ודצמבר 2023, כך שהפיצוי יינתן בשל ירידת המחזורים בתקופה הכוללת את שני החודשים האמורים יחדיו. בהתאם, גם תקרות הפיצוי הוכפלו בכדי לשקף תקרה מוגדלת הרלוונטית לשני חודשים.

באופן דומה ליישובים בצפון, מוצע לתת פיצוי עד סוף חודש דצמבר ליישובים אשר הינם יישובי ספר טרם תחילת תקנות הוראת השעה. יישובים אלה, אשר נמצאים באזור עוטף עזה, סומנו בסימון הכתום במפת פיקוד העורף עד סוף חודש דצמבר. כמו כן, זכאים בלאו הכי למסלול האדום לפי תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף), התשל"ג-1973, וקביעת מסלול ירוק לפי תקנות הוראת השעה יאפשר להם וודאות וטיפול מהיר יותר בתביעות למי שבחר לתבוע בהתאם לתקנות הוראת השעה.

לגבי היישובים האחרים באזור הדרום, בכל הקשור לחודש נובמבר 2023, מוצע ליתן משקל על רקע כל האמור ביחס לאירועי הלחימה החריגים, עוצמתם, היקפם ומשכם, אשר אינם דומים לסבבים הלחימה הקודמים שהתנהלו באזור הדרום. נסיבות אלו לכשעצמן, יוצרות השפעה כלכלית מצטברת וממושכת על יכולת הפעילות של עסקים באזור המיוחד כפי שהוגדר בחודש אוקטובר 2023, אשר מצדיקה בחינה רחבת היקף על תקופה אורכה יותר משלושת השבועות הראשונים של חודש אוקטובר 2023.

כאמור בכל הקשור להגדרת אזור מיוחד בדרום הארץ בחודש אוקטובר 2023, אזורים שנכללו באזור המיוחד הינם מערב הנגב, מרכז הנגב, מערב לכיש ולכיש, כפי שאלו מוגדרים בהנחיות ההתגוננות של פיקוד העורף. כאמור, אזורים אלה סומנו במפה בחודש אוקטובר בסימון הכתום באשר למגבלות השונות שחלו, המסמן אזורים שבהם הפעילות המותרת מצומצמת, למחצית מהחודש לפחות.

בנוסף לכך, במהלך החודשים אוקטובר ונובמבר יחדיו אזורים אלה סומנו במפה בסימון הכתום או צהוב, המסמן אזורים שבהם הפעילות המותרת מצומצמת או חלקית, על כלל מרכיביה (פעילות חינוכית, מקומות עבודה, התקהלויות ושירותים) וזאת לפחות למעלה ממחצית מהתקופה של אוקטובר ונובמבר 2023 (מאז יום 7 באוקטובר). לתחולתן של הגבלות משתנות אלו לאורך תקופה ממושכת, גם אם צומצמו המגבלות, ישנה השפעה מצטברת המשליכה על יכולת ההתאוששות של עסקים, וזאת במיוחד בהתחשב בממדיה של הלחימה ומתקפת הטרור שאירעה בתחילת חודש אוקטובר 2023.

עם זאת, מוצע ליתן את הפיצוי המוגדל רק עבור חודש נובמבר 2023, זאת מכיוון שלכל אורך חודש דצמבר סומנו אזורים אלו במפה (למעט אזור עוטף עזה), בסימון הירוק, המסמן אזורים שבהם הפעילות מלאה, ללא הגבלות. לפיכך, מוצע כאמור להאריך את התקופה שיינתן פיצוי מוגדל באזור המיוחד עד סוף חודש נובמבר בלבד. לצד זאת, ישנו קושי במתן פיצוי המתבסס על הנזקים שאירעו בחודש נובמבר בלבד. הקושי נובע מכך שהמסלולים בתקנות הוראת השעה מתבססים על מחזור העסקאות המדווח לצרכי מס, ומספר רב של עסקים מדווחים על המחזורים שלהם באופן דו חודשי – על חודשים נובמבר ודצמבר יחדיו. מכיוון שגם בחודש דצמבר נגרמו לעסקים נזקים מהלחימה, מתן פיצוי לפי המסלולים הקבועים היום בתקנות ללא התאמות, ייתן פיצוי מוגדל לעסקים אלה גם בשל נזקים שאירעו בחודש דצמבר. זאת למרות, שכאמור, לא נמצאה הצדקה למתן פיצוי מוגדל לעסקים באזור המיוחד בשל נזקים בחודש דצמבר.

בעייתיות נוספת מתעורר בהקשר זה, מכיוון שלפי חוק הסיוע הכלכלי מתווה הפיצויים שניתן בכל הארץ, ניתן בשל נזקים שאירעו בחודשים נובמבר ודצמבר יחדיו. בהינתן שיינתנו פיצויים בשל נזקים שאירעו בחודש נובמבר לפי חוק הסיוע הכלכלי, מתן פיצוי לנזקים שנגרמו בחודש נובמבר גם לפי התקנות יגרום לכך שיינתן כפל פיצוי לעסקים.

בשל בעיות אלה, מוצע לקבוע בתקנות מסלול חליפי למסלול הקבוע בחוק, אשר במסגרתו יתבצע חישוב אשר ישקף בקירוב את המצב כאילו חושבו לניזוק פיצוי מוגדל לפי תקנות הוראת השעה לחודש נובמבר ופיצוי נמוך יותר לפי המתווה שקיים בחוק הסיוע לגבי חודש דצמבר. כך, בגין חודש נובמבר יינתן פיצוי מחזורים מלא, ואילו בגין חודש דצמבר יינתן פיצוי מחזורים חלקי שמגלם פיצוי הוצאות (שמחושב באופן נורמטיבי לפי היחס בין מסלול הוצאות למסלול מחזורים). השקלול של היחס האמור יבוא לידי ביטוי במקדם, כך שהפיצוי הכולל לעסקים יחושב באמצעות הכפלת סכום הפיצוי הכולל במסלול המחזורים במקדם שנקבע.

ירידת המחזורים מחושבת על פני שני חודשים (נובמבר ודצמבר) ולכן פיצוי מלא במסלול זה (מקדם של 1) ייתן לניזוק פיצוי מלא בשל הפגיעה בשני החודשים. מקדם בגובה 0.5 על הפיצוי המלא בשל הנזקים בשני החודשים, מבטא פיצוי במסלול מחזורים בשל חודש אחד. לכן, המקדם שנקבע עומד על עומד על 0.61 הוא מורכב למעשה ממקדם בגובה 0.5 שמביא לפיצוי בגין נזקים בחודש נובמבר, ומגלם פיצוי מחזורים מלא בגין חודש זה. ועוד פיצוי בשיעור של 0.11, שמביא לפיצוי חלקי בשל נזקים בחודש דצמבר, ומגלם פיצוי מלא לפי מסלול הפיצוי שנקבע בחוק הסיוע הנמוך יותר. כך, המקדם משקף את הקשר בין שני המסלולים. יובהר שבדומה למתווים האחרים, גם המנגנון המוצע הוא מנגנון נורמטיבי, ואינו יכול לקחת בחשבון את המצב האינדיבידואלי של כל עוסק ועוסק.

מקדם מיוחד נקבע לעסקים שהם מדווחים באופן דו חודשי על בסיס מזומן בשוטף פלוס. עוסקים אלה קיבלו כבר במתווה המחזורים שנחקק בכדי לפצות נזקים שאירעו באוקטובר פיצוי בשל ירידת המחזורים בחודשים

נובמבר ודצמבר, שמשקף נזקים שאירעו להם בחודשים אוקטובר ונובמבר. לכן, נותר לפצות אותם רק בשל נזקים שאירעו להם בחודש דצמבר בכדי שמצבם ישווה למצבם של שאר העסקים שמקבלים פיצוי לפי התקנות. לכן, אם מדובר בעסקים בצפון או בישובים שהיו ישובי ספר לפני תחילת תקנות הוראת השעה, מוצע שיקבלו מקדם של 0.5 שמשקף פיצוי מסלול מחזוריים בשל חודש מלא (וכך יקבלו מסלול מחזוריים בשל חודש דצמבר). ואילו, אם הם עוסקים בדרום הארץ שאינם מישובים שהיו ישובי ספר לפני תחילת תקנות הוראת השעה, אזי הם יקבלו מקדם של 0.11 שמשקף את המקדם שנקבע לעוסקים באזור זה בכדי להביא להם פיצוי הדומה במהותו לפיצוי לפי חוק הסיוע הכלכלי עבור חודש דצמבר 2023.

בנוסף, הוגדלו כלל התקרות של הפיצוי כך שישקפו את הסכום של שתי התקרות הרלוונטיות. כלומר, לגבי ישובים בדרום, התקרה לפיצוי לחודשים נובמבר ודצמבר תהיה התקרה לפיצוי לפי תקנות הוראת השעה לחודש אחד (בשל נזקים שאירעו בנובמבר) בתוספת התקרה לפיצוי לחודש אחד הניתן לעוסק מסוגו של הניזוק (בשל נזקים שאירעו בדצמבר).

התיקונים המוצעים בתקנות עושים את ההתאמות לקביעת המתווה כאמור, במסלול שכר, מסלול המחזוריים, מסלול החקלאים ומסלול קבלן הביצוע.

יובהר, כי ניזוק המעדיף לקבל את הפיצוי בשל חודשים נובמבר ודצמבר לפי המסלול הקבוע בחוק יהיה רשאי לוותר על זכותו לפי התקנות, ולהגיש תביעה בהתאם לחוק הסיוע.

ג. להלן נוסח טיוטת התקנות המוצעות:

טיוטת תקנות מטעם משרד האוצר:

טיוטת תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל)

(הוראת שעה) (תיקון מס' 2), התשפ"ד-2024

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 35, 36(א) ו-65 לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961¹, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנה 1 לתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה), התשפ"ד-2023² (להלן – התקנות העיקריות) –

(1) ברישה, במקום "יום ט"ז בחשוון התשפ"ד (31 באוקטובר 2023)" יבוא "יום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023)";

(2) בפסקה (1)(א) –

¹ ס"ח התשכ"א, עמ' 100.
² ק"ת התשפ"ד, עמ' 536.

(א) בהגדרה "שווי של נזק עקיף" המובאת בה –

(1) בפסקה (1) –

(א) בהגדרה "מסלול שכר עבודה" המובאת בה – בכל מקום, אחרי "בשל המצב הביטחוני" יבוא "בתקופה המזכה לעניין שכר".

(ב) אחרי ההגדרה "מסלול שכר עבודה" המובאת בה, יבוא:

"תקופה מזכה לעניין שכר" – אחת מאלה, לפי העניין –

(1) לעניין ניזוק שעסקו מצוי באזור הכולל את היישובים והאזורים המפורטים בתוספת השנייה - התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום י"ז בכסלו התשפ"ד (30 בנובמבר 2023)

(2) לעניין ניזוק שעסקו מצוי באזור הכולל את היישובים והאזורים המפורטים בתוספת הרביעית או ביישוב או באזור שהוכרז יישוב ספר ערב תחילתן של תקנות אלה - התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023).

(2) בפסקה (2) –

(א) בהגדרה "מחזור עסקאות", "מחזור עסקאות בשנת הבסיס", "מחזור העסקאות הקובע לעניין תקופת הבסיס", "מס תשומות", "עוסק המדווח על בסיס מזומן", "קרוב", "שנת הבסיס", "תמיכות ותרומות" המובאת בה – בסופה יבוא "ולעניין נזק שאירע בתקופה מיום י"ז בחשוון התשפ"ד (1 בנובמבר 2023) עד יום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023) – כהגדרתם בסעיף 38ג לחוק כפי ששונו בתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (הארכת התקופה הקובעת וקביעת תיאומים), התשפ"ד-2024".

(ב) בהגדרה "מסלול מחזורים" –

(1) האמור בו יסומן (א);

(2) בפסקה (א), לפני פסקה (1) יבוא "לעניין נזק שאירע בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום ט"ז בחשוון התשפ"ד (31 באוקטובר 2023), אחת מאלה לפי העניין";

(3) אחרי פסקה (א) יבוא:

"(ב) לעניין נזק שאירע בתקופה מיום י"ז בחשוון התשפ"ד (1 בנובמבר 2023) עד יום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023), אחת מאלה לפי העניין –

(1) לגבי נזק שאירע באזור המפורט בתוספת הרביעית או ביישוב או באזור שהוכרז יישוב ספר ערב תחילתן של תקנות אלה:

(א) לגבי ניזוק שאינו ניזוק המפורט בפסקה (2) – סכום הפרש המחזורים מוכפל במשלים ההוצאה הנחסכת;

(ב) לגבי ניזוק שהוא מוסד ציבורי זכאי ולגבי ניזוק שבשנת המס 2022 או 2023 או בשתיהן, הוא עוסק פטור מהגדרתו בחוק מס ערך מוסף – הפרש החיובי שבין מחזור העסקאות בשנת הבסיס מחולק ב-6, לבין סכום הכנסתו בתקופת הזכאות, מוכפל במשלים ההוצאה הנחסכת;

אך לא יותר מ-5,000,000 שקלים חדשים.

(2) לגבי נזק שאירע באזור המפורט בתוספת השנייה – הסכום כאמור בפסקה (1), לעניין אותו עוסק מוכפל ב-0.61, אך לא יותר מ-2,500,000 שקלים חדשים בתוספת סכום התקרה הקבוע בהגדרת "הוצאות מזכות" בסעיף 38 לחוק לגבי אותו עוסק.

(3) על אף האמור בפסקה (1), לגבי נזק שאירע לניזוק המדווח על בסיס מזומן, המדווח בשיטה דו-חודשית - הסכום הקבוע לגבי אותו עוסק בפסקה האמורה מוכפל ב-0.5, אך לא יותר מ-2,500,000 שקלים חדשים.

(4) על אף האמור בפסקה (2), לגבי נזק שאירע לניזוק המדווח על בסיס מזומן, המדווח בשיטה דו-חודשית – הסכום הקבוע לגבי אותו עוסק בפסקה האמורה מוכפל בשיעור הקבוע בפסקה (2) בהפחתת 0.5, אך לא יותר מסכום התקרה הקבוע בהגדרת "הוצאות מזכות" בסעיף 38 לחוק לגבי אותו עוסק.

והכל ובלבד שבכל מקרה שילם שכר לעובדיו בעד יום היעדרות בשל המצב הביטחוני בתקופה שמיום י"ז בחשוון התשפ"ד (1 בנובמבר 2023) עד יום י"ז בכסלו התשפ"ד (30 בנובמבר 2023).

(ג) בהגדרה "סכום הוצאות השכר הנחסכות", המובאת בא, במקום פסקאות (1) ו-(2), יאמר "12 מחולק במספר החודשים בתקופת הזכאות".

(ד) בהגדרה "סכום השכר הקובע לתקופת הזכאות" המובאת בה,

(1) בפסקה (2), המילים " , ואם היה הניזוק כאמור מדווח על מחזור עסקאותיו בשיטה דו-חודשית – מחולק במספר חודשי הפעילות" – יימחקו.

(2) בפסקה (3), אחרי חודשי הפעילות שלו באותה תקופה יבוא "ומוכפל ב-2".

(ה) בהגדרה "תקופת הזכאות" המובאת בה –

(1) האמור בה יסומן (א);

(2) לפני פסקה (א) יבוא "אחת מאלה, לפי העניין:

(3) בפסקה (א) לפני "כל אחת מאלה" יבוא "לעניין נזק שאירע בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום ט"ז בחשוון התשפ"ד (31 באוקטובר 2023),

(4) אחרי פסקה (א) יבוא:

"(ב) לעניין נזק שאירע בתקופה מיום י"ז בחשוון התשפ"ד (1 בנובמבר 2023) עד יום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023), אחת מאלה לפי העניין –

(1) לעניין ניזוק שאינו עוסק המדווח על בסיס מזומן, המדווח בשיטה חד-חודשית, עוסק פטור ומוסד ציבורי זכאי – התקופה שמיום י"ז בחשוון התשפ"ד (1 בנובמבר 2023) עד יום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023);

(2) לעניין ניזוק שאינו עוסק המדווח על בסיס מזומן, המדווח בשיטה דו-חודשית – התקופה שמיום י"ז בחשוון התשפ"ד (1 בנובמבר 2023) עד יום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023);

(3) לעניין ניזוק המדווח על בסיס מזומן, המדווח בשיטה חד-חודשית, עוסק פטור ומוסד ציבורי זכאי – התקופה שמיום י"ח בכסל"ו התשפ"ד (1 בדצמבר 2023) עד יום כא' בשבט התשפ"ד (31 בינואר 2024);

(4) לעניין ניזוק המדווח על בסיס מזומן, המדווח בשיטה דו-חודשית – התקופה שמיום י"ז בחשוון התשפ"ד (1 בנובמבר 2023) עד יום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023)."

(3) – בפסקה (3) –

(א) ברישה, אחרי "בשל המצב הבטחוני" יבוא "בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום ט"ז בחשוון התשפ"ד (31 באוקטובר 2023)";

(ב) בהגדרה "מסלול חקלאות" –

(1) האמור בה יסומן (א);

(2) בפסקה (א), לפני "אחד מאלה" יבוא
"לעניין נזק שאירע בתקופה שמיום כ"ב
בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום
ט"ז בחשוון התשפ"ד (31 באוקטובר 2023)"
והמילים "ושהניזוק שילם את שכר העבודה
היומי לעובדו בעד יום היעדרות בשל המצב
הביטחוני" – יימחקו, ובסופה יבוא:

"והכל ובלבד שהניזוק שילם את שכר
העבודה היומי לעובדו בעד יום היעדרות
בשל המצב הביטחוני בתקופה שמיום כ"ב
בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום
ט"ז בחשוון התשפ"ד (31 באוקטובר 2023)"

(3) אחרי פסקה (א) יבוא:

"(ב) לעניין נזק שאירע בתקופה שמיום י"ז
בחשוון התשפ"ד (1 בנובמבר 2023)
עד יום י"ט בטבת התשפ"ד (31
בדצמבר 2023)–

(1) אם הנזק היה לגידולים חקלאיים באזור הכולל את היישובים והאזורים המפורטים בתוספת הרביעית או ביישוב או באזור שהוכרז יישוב ספר ערב תחילתן של תקנות אלה – תוצאת המכפלה כאמור בפסקה (א)(1), מוכפלת ב-2, אך לא יותר מ-6,000,000 שקלים חדשים. והכל ובלבד שהניזוק שילם את שכר העבודה היומי לעובדו בעד יום היעדרות בשל המצב הביטחוני בתקופה שמיום י"ז בחשוון התשפ"ד (1 בנובמבר 2023) עד יום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023);

(2) אם הנזק היה לגידולים חקלאיים באזור הכולל את היישובים והאזורים המפורטים בתוספת השנייה – תוצאת המכפלה כאמור בפסקה (א)(1), אך לא יותר מ-3,000,000 שקלים חדשים. והכל ובלבד שהניזוק שילם את שכר העבודה היומי לעובדו בעד יום היעדרות בשל המצב הביטחוני בתקופה שמיום י"ז בחשוון התשפ"ד (1 בנובמבר 2023) עד יום י"ז בכסל"ו התשפ"ד (30 בנובמבר 2023);

(א) בהגדרה "חלק השכר המזכה" המובאת בה

–

(1) הסיפה, החל במילים "תקופת הזכאות היא" תסומן כ-"(1)".

(2) בפסקה (1) לפני "תקופת הזכאות" יבוא "לענין פסקה (א) בהגדרה "מסלול קבלן ביצוע";

(3) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(2) לענין פסקה (ב) בהגדרה "מסלול קבלן ביצוע" – תקופת הזכאות היא חודשים נובמבר ודצמבר.

(ב) בהגדרה "מסלול קבלן ביצוע" –

(1) הסיפה, החל במילים "ההוצאות הקבועות" תסומן כ-"(א)".

(2) בפסקה (א) לפני המילים "ההוצאות הקבועות" יבוא "לענין נזק שאירע בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום ט"ז בחשוון התשפ"ד (31 באוקטובר 2023)"

(3) אחרי פסקה (א) יבוא:

”(ב) (1) לעניין נזק שאירע

בתקופה שמיום י”ז בחשוון התשפ”ד (1 בנובמבר 2023) עד יום י”ט בטבת התשפ”ד (31 בדצמבר 2023) באזור הכולל את היישובים והאזורים המפורטים בתוספת השנייה-ההוצאות הקבועות בתוספת חלק השכר המזכה, והכול לא יותר מ-2,500,000 שקלים חדשים בתוספת סכום התקרה הקבוע בהגדרת ”הוצאות מזכות” בסעיף 38 לחוק לגבי אותו עוסק”.

(2) לעניין נזק שאירע בתקופה

שמיום י”ז בחשוון התשפ”ד (1 בנובמבר 2023) עד יום י”ט בטבת התשפ”ד (31 בדצמבר 2023) באזור הכולל את היישובים והאזורים המפורטים בתוספת הרביעית או ביישוב או באזור שהוכרז יישוב ספר ערב תחילתן של תקנות אלה-ההוצאות הקבועות בתוספת חלק השכר המזכה, והכול לא יותר מ-5,000,000 שקלים חדשים.”

(ג) בהגדרה ”התקופה הקובעת” המובאת בה, במקום

”ט”ז בחשוון התשפ”ד (31 באוקטובר 2023)” יאמר ”י”ט בטבת התשפ”ד (31 בדצמבר 2023)”.

_____ ב _____ התש _____ (_____ ב _____ 20)

[תאריך עברי] [תאריך לועזי]

(חמ _____ 206 --3- ת1)

_____ [חתימה]

בצלאל סמוטריץ'

שר האוצר

דברי הסבר

לנוכח מתקפת הטרור הרצחני שהתרחשה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), הכריז שר הביטחון באותו היום על מצב מיוחד בעורף, מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ב)(1) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. כמו כן, הוכרז בצבא הגנה לישראל על מבצע "חרבות ברזל", וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה.

במסגרת מאמצי הממשלה לסייע לעסקים בהתמודדות עם הפגיעה בפעילות הכלכלית הסדירה שלהם בעקבות פעולות הלחימה הממושכות במסגרת מלחמת "חרבות ברזל", נחקק חוק התכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 (להלן – **חוק התכנית הכלכלית**). במסגרת החוק תוקן חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961 (להלן – **חוק מס רכוש**), ונוסף בו פרק שמיני 1, אשר קובע מתווה פיצוי לעסקים קטנים ובינוניים להשתתפות בהוצאותיהם הקבועות ובחלק מהוצאות השכר שלהם. הפיצוי לפי הפרק האמור ניתן בשל נזקים שאירעו בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום י"ז בכסלו התשפ"ד (30 בנובמבר 2023).

לאור הימשכות מלחמת "חרבות ברזל" ובשים לב להמשך הפגיעה, הועברה לוועדת הכספים טיוטת תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (הארכת התקופה הקובעת), התשפ"ד-2023 (להלן – **תקנות הארכת התקופה הקובעת**), אשר בהן הוצע להאריך את התקופה בה ניתן פיצוי לעסקים בכל הארץ עד לסוף חודש דצמבר 2023. בהתאם לסעיף ההסמכה בחוק מס רכוש, באם יותקנו תקנות הארכת ההוראה הקובעת, אזי תינתן פעימה אחת של פיצוי בשל נזקים שאירעו בתקופה של נובמבר ודצמבר יחדיו, והבחינה של הפגיעה תהיה בהתאם לשיעור ירידת מחזור העסקאות הכולל בשתי החודשים האמורים. באופן זה יתאפשר לבחון את הפגיעה הכלכלית הכוללת שאירעה בשל תקופת הלחימה של החודשיים האמורים, בדומה לאופן הבחינה שבאירועים אחרים, וכן לא תיעשה הבחנה בין עוסקים המדווחים למס ערך מוסף באופן חד חודשי ובין עוסקים המדווחים באופן דו חודשי.

בנוסף למתווה הפיצוי שנקבע לעסקים בכל הארץ לפי חוק התכנית לסיוע כלכלי, מכוח סמכותו של שר האוצר לפי סעיף 36 לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961, הותקנו תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה), התשפ"ד-2023 (להלן – **תקנות הוראת השעה**), בהן נקבע פיצוי מוגדל לאזורים שנפגעו מהלחימה באופן מיוחד וממושך (להלן – **האזור המיוחד**), בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום ט"ז בחשוון התשפ"ד (31 באוקטובר 2023), בשל נזקים שנגרמו לאזורים האמורים בתקופה זו.

אפיון האזור המיוחד, נעשה בהתייחס לאזורים במדינה אשר בהם הנחיות הצבא היו מחמירות יותר במהלך התקופה שעד יום 31 באוקטובר 2023, והגבלת הפעילות בהן הייתה לתקופה ארוכה וממושכת יותר בתקופה זו ביחס לאזורים אחרים, והכל בשים לב למועד תחילת האירועים.

בדרום, אזורים שנכללו באזור המיוחד הינם עוטף עזה, מערב הנגב, מרכז הנגב, מערב לכיש ולכיש, כפי שאלו מוגדרים בהנחיות ההתגוננות של פיקוד העורף. אזורים אלה סומנו במפה בחודש אוקטובר

בסימון הכתום, המסמן אזורים שבהם הפעילות המותרת מצומצמת, למחצית מהתקופה הקובעת לפחות. בצפון הארץ, נכללו באזור המיוחד יישובים באזור קו העימות ויישובים ברמת הגולן אשר ניתנו בהם הנחיות מיוחדות מטעם פיקוד צפון. הנחיות אלו, הגבילו את הפעילות הכלכלית ביישובי קו העימות ויישובי רמת הגולן במהלך התקופה האמורה, בצורה משמעותית מאוד ולתקופה ממושכת. כך, ביישובים אלה נקבעו במהלך התקופה איסורים ממושכים לקיום פעילות חינוכית ואיסור תנועת אוטובוסים להסעת תלמידים. בנוסף, היו מספר מצומצם של יישובים שלפי עמדת גורמי הביטחון התקיימו בהן נסיבות חריגות שהשפיעו על פגיעה במרקם החיים ופעילות באותם יישובים בשל המצב הביטחוני בהם ופעולות הצבא בסביבתם.

האזורים האמורים – היישובים באזור קו העימות ורמת הגולן בצפון, ואזור עוטף עזה, מערב הנגב, מרכז הנגב, מערב לכיש ולכיש, אשר היישובים הנמצאים בהם מנויים בתוספות לתקנות הוראת השעה, הוגדרו כאמור כ- "אזור המיוחד", ולגבי נזקים באזור זה ניתן פיצוי מוגדל לפי תקנות הוראת השעה ביחס לנזקים החודש אוקטובר.

עתה, בתקנות המוצעות, מוצע להאריך את התקופה שבשל נזקים בה יינתנו פיצויים באזור המיוחד עד סוף חודש נובמבר 2023.

כאמור, בתקנות הוראת השעה, קביעת האזור המיוחד נעשתה בהתאם להנחיות הרלוונטיות של גופי הביטחון שחלו לגבי יישובים באזור זה בתקופה שמיום 7 באוקטובר 2023 עד יום 31 באוקטובר 2023. לצורך קביעת האזור אשר ביישובים בו יינתן הפיצוי המוגדל בגין נזקים שאירעו בהם במהלך חודש נובמבר נעשתה בחינה נוספת, והוחלט להמשיך ולתת פיצוי מוגדל לעסקים ביישובים שבאזור המיוחד, כפי שהוגדר לעניין תקנות הוראת השעה.

לגבי היישובים באזור הצפון, כאמור בכל הקשור להגדרת אזור מיוחד בצפון הארץ בחודש אוקטובר 2023, אזורים שנכללו באזור המיוחד הינם יישובי קו העימות, גולן צפון וגולן דרום וכן יישובים נוספים בהם חלו הגבלות זהות על פי הדיווח שהועבר על ידי פיקוד צפון.

ביחס לאזורים אלו, מוצע לתת את הפיצוי המוגדל גם לגבי חודשים נובמבר ודצמבר, זאת מכיוון שעל פי העדכון שהועבר מפיקוד צפון ביחס לחודשים אלו עולה כי ההגבלות שחלו על היישובים בחודש אוקטובר, בהן שימוש בתשתיות אזרחיות, הגבלות תנועה ונוכחות כוחות צבא בשטח היישובים המשיכו לחול במהלך החודשים נובמבר ודצמבר על אותם היישובים. לפיכך, מוצע לקבוע שלעניין הפיצוי בשל חודשים אלה, תקופת הזכאות, תהיה התקופה של חודשים נובמבר ודצמבר 2023, כך שהפיצוי יינתן בשל ירידת המחזורים בתקופה הכוללת את שני החודשים האמורים יחדיו. בהתאם, גם תקרות הפיצוי הוכפלו בכדי לשקף תקרה מוגדלת הרלוונטית לשני חודשים.

באופן דומה ליישובים בצפון, מוצע לתת פיצוי עד סוף חודש דצמבר ליישובים אשר הינם יישובי ספר טרם תחילת תקנות הוראת השעה. יישובים אלה, אשר נמצאים באזור עוטף עזה, סומנו בסימון הכתום במפת פיקוד העורף עד סוף חודש דצמבר. כמו כן, זכאים בלאו הכי למסלול האדום לפי תקנות מס תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף), התשל"ג-1973, וקביעת מסלול ירוק לפי תקנות הוראת השעה יאפשר להם וודאות וטיפול מהיר יותר בתביעות למי שבוחר לתבוע בהתאם לתקנות הוראת השעה.

לגבי היישובים האחרים באזור הדרום, בכל הקשור לחודש נובמבר 2023, מוצע ליתן משקל על רקע כל

האמור ביחס לאירועי הלחימה החריגים, עוצמתם, היקפם ומשכס, אשר אינם דומים לסבבים הלחימה הקודמים שהתנהלו באזור הדרום. נסיבות אלו לכשעצמן, יוצרות השפעה כלכלית מצטברת וממושכת על יכולת הפעילות של עסקים באזור המיוחד כפי שהוגדר בחודש אוקטובר 2023, אשר מצדיקה בחינה רחבת היקף על תקופה אורכה יותר משלושת השבועות הראשונים של חודש אוקטובר 2023.

כאמור בכל הקשור להגדרת אזור מיוחד בדרום הארץ בחודש אוקטובר 2023, אזורים שנכללו באזור המיוחד הינם מערב הנגב, מרכז הנגב, מערב לכיש ולכיש, כפי שאלו מוגדרים בהנחיות ההתגוננות של פיקוד העורף. כאמור, אזורים אלה סומנו במפה בחודש אוקטובר בסימון הכתום באשר למגבלות השונות שחלו, המסמן אזורים שבהם הפעילות המותרת מצומצמת, למחצית מהחודש לפחות.

בנוסף לכך, במהלך החודשים אוקטובר ונובמבר יחדיו אזורים אלה סומנו במפה בסימון הכתום או צהוב, המסמן אזורים שבהם הפעילות המותרת מצומצמת או חלקית, על כלל מרכיביה (פעילות חינוכית, מקומות עבודה, התקהלויות ושירותים) וזאת לפחות למעלה ממחצית מהתקופה של אוקטובר ונובמבר 2023 (מאז יום 7 באוקטובר). לתחולתן של הגבלות משתנות אלו לאורך תקופה ממושכת, גם אם צומצמו המגבלות, ישנה השפעה מצטברת המשליכה על יכולת ההתאוששות של עסקים, וזאת במיוחד בהתחשב בממדיה של הלחימה ומתקפת הטרור שאירעה בתחילת חודש אוקטובר 2023.

עם זאת, מוצע ליתן את הפיצוי המוגדל רק עבור חודש נובמבר 2023, זאת מכיוון שלכל אורך חודש דצמבר סומנו אזורים אלו במפה (למעט אזור עוטף עזה), בסימון הירוק, המסמן אזורים שבהם הפעילות מלאה, ללא הגבלות. לפיכך, מוצע כאמור להאריך את התקופה שיינתן פיצוי מוגדל באזור המיוחד עד סוף חודש נובמבר בלבד. לצד זאת, ישנו קושי במתן פיצוי המתבסס על הנזקים שאירעו בחודש נובמבר בלבד. הקושי נובע מכך שהמסלולים בתקנות הוראת השעה מתבססים על מחזור העסקאות המדווח לצרכי מס, ומספר רב של עסקים מדווחים על המחזורים שלהם באופן דו חודשי – על חודשים נובמבר ודצמבר יחדיו. מכיוון שגם בחודש דצמבר נגרמו לעסקים נזקים מהלחימה, מתן פיצוי לפי המסלולים הקבועים היום בתקנות ללא התאמות, ייתן פיצוי מוגדל לעסקים אלה גם בשל נזקים שאירעו בחודש דצמבר. זאת למרות, שכאמור, לא נמצאה הצדקה למתן פיצוי מוגדל לעסקים באזור המיוחד בשל נזקים בחודש דצמבר.

בעייתיות נוספת מתעורר בהקשר זה, מכיוון שלפי חוק הסיוע הכלכלי מתווה הפיצויים שניתן בכל הארץ, ניתן בשל נזקים שאירעו בחודשים נובמבר ודצמבר יחדיו. בהינתן שיינתנו פיצויים בשל נזקים שאירעו בחודש נובמבר לפי חוק הסיוע הכלכלי, מתן פיצוי לנזקים שנגרמו בחודש נובמבר גם לפי התקנות יגרום לכך שיינתן כפל פיצוי לעסקים.

בשל בעיות אלה, מוצע לקבוע בתקנות מסלול חליפי למסלול הקבוע בחוק, אשר במסגרתו יתבצע חישוב אשר ישקף בקירוב את המצב כאילו חושבו לניזוק פיצוי מוגדל לפי תקנות הוראת השעה לחודש נובמבר ופיצוי נמוך יותר לפי המתווה שקיים בחוק הסיוע לגבי חודש דצמבר. כך, בגין חודש נובמבר יינתן פיצוי מחזורים מלא, ואילו בגין חודש דצמבר יינתן פיצוי מחזורים חלקי שמגלם פיצוי הוצאות (שמחושב באופן נורמטיבי לפי היחס בין מסלול הוצאות למסלול מחזורים). השקלול של היחס האמור יבוא לידי ביטוי במקדם, כך שהפיצוי הכולל לעסקים יחושב באמצעות הכפלת סכום הפיצוי הכולל במסלול המחזורים במקדם שנקבע.

ירידת המחזורים מחושבת על פני שני חודשים (נובמבר ודצמבר) ולכן פיצוי מלא במסלול זה (מקדם של 1) ייתן לניזוק פיצוי מלא בשל הפגיעה בשני החודשים. מקדם בגובה 0.5 על הפיצוי המלא בשל הנזקים

בשני החודשים, מבטא פיצוי במסלול מחזורים בשל חודש אחד. לכן, המקדם שנקבע עומד על עומד על 0.61 הוא מורכב למעשה ממקדם בגובה 0.5 שמביא לפיצוי בגין נזקים בחודש נובמבר, ומגלם פיצוי מחזורים מלא בגין חודש זה. ועוד פיצוי בשיעור של 0.11, שמביא לפיצוי חלקי בשל נזקים בחודש דצמבר, ומגלם פיצוי מלא לפי מסלול הפיצוי שנקבע בחוק הסיוע הנמוך יותר. כך, המקדם משקף את הקשר בין שני המסלולים. יובהר שבדומה למתווים האחרים, גם המנגנון המוצע הוא מנגנון נורמטיבי, ואינו יכול לקחת בחשבון את המצב האינדיבידואלי של כל עוסק ועוסק.

מקדם מיוחד נקבע לעסקים שהם מדווחים באופן דו חודשי על בסיס מזומן בשוטף פלוס. עוסקים אלה קיבלו כבר במתווה המחזורים שנחקק פיצוי בשל ירידת המחזורים בחודשים נובמבר ודצמבר, שמשקף נזקים שאירעו להם בחודשים אוקטובר ונובמבר. לכן, נותר לפצות אותם רק בשל נזקים שאירעו להם בחודש דצמבר, בכדי שמצבם ישווה למצבם של שאר העסקים שמקבלים פיצוי לפי התקנות. לכן, אם מדובר בעסקים בצפון או בישובים שהיו ישובי ספר לפני תחילת תקנות הוראת השעה, מוצע שיקבלו מקדם של 0.5 שמשקף פיצוי מסלול מחזורים בשל חודש מלא (וכך יקבלו מסלול מחזורים בשל חודש דצמבר). ואילו, אם הם עוסקים בדרום הארץ שאינם מישובים שהיו ישובי ספר לפני תחילת תקנות הוראת השעה, אזי הם יקבלו מקדם של 0.11 שמשקף את המקדם שנקבע לעוסקים באזור זה בכדי להביא להם פיצוי הדומה במהותו לפיצוי לפי חוק הסיוע הכלכלי עבור חודש דצמבר 2023.

בנוסף, הוגדלו כלל התקרות של הפיצוי כך שישקפו את הסכום של שתי התקרות הרלוונטיות. כלומר, לגבי ישובים בדרום התקרה לפיצוי לחודשים נובמבר ודצמבר תהיה התקרה לפיצוי לפי תקנות הוראת השעה לחודש אחד (בשל נזקים שאירעו בנובמבר) בתוספת התקרה לפיצוי לחודש אחד הניתן לעוסק מסוגו של הניזוק לחודש אחר (בשל נזקים שאירעו בדצמבר).

התיקונים המוצעים בתקנות עושים את ההתאמות לקביעת המתווה כאמור, במסלול שכר, מסלול המחזורים, מסלול החקלאים ומסלול קבלן הביצוע.

יובהר, כי ניזוק המעדיף לקבל את הפיצוי בשל חודשים נובמבר ודצמבר לפי המסלול הקבוע בחוק יהיה רשאי לוותר על זכותו לפי התקנות, ולהגיש תביעה בהתאם לחוק הסיוע.